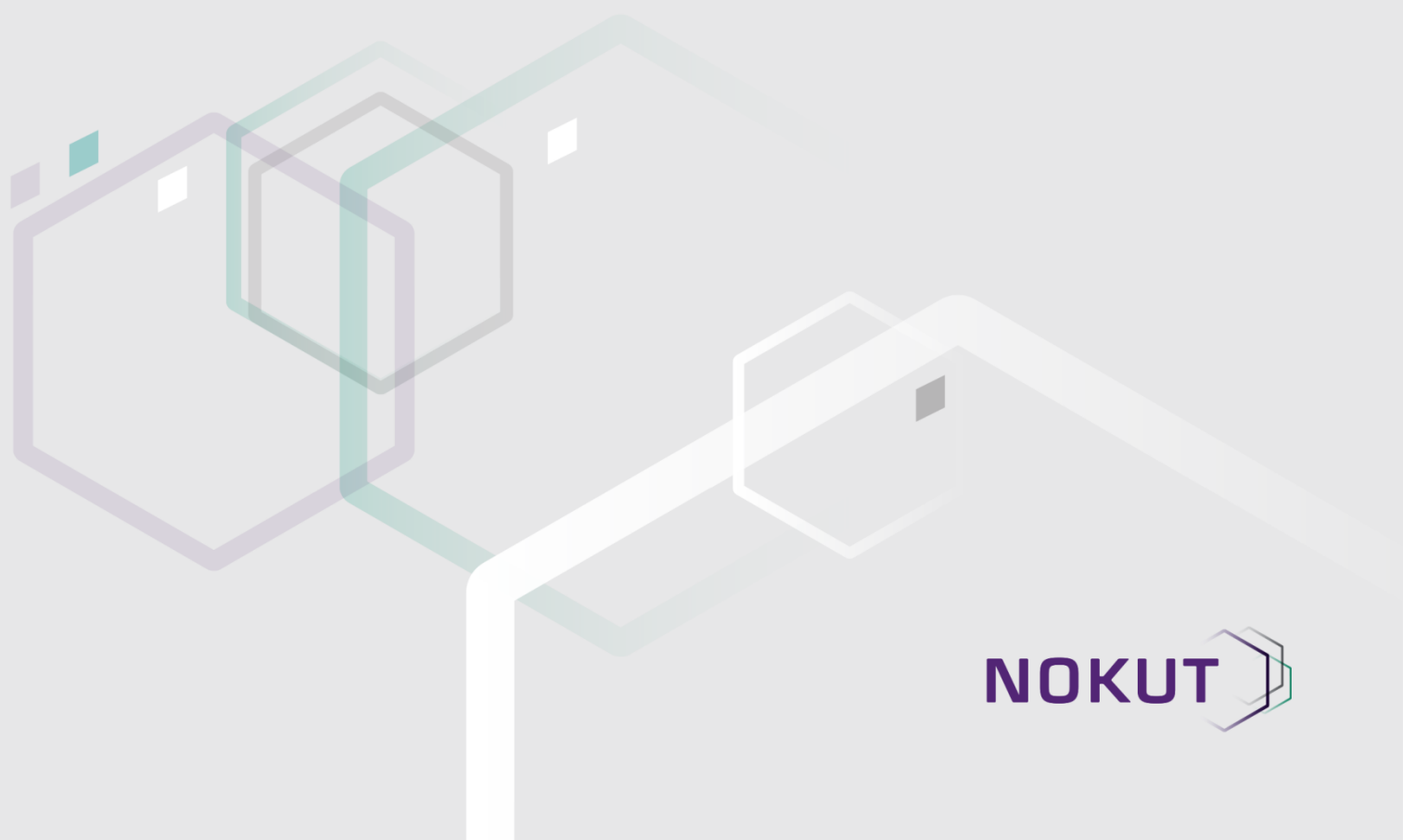

NOKUTs tilsynsrapporter

Vesentlig endring av fagskoleutdanningene ridelærer I, ridelærer II og ridelærer III

Norsk hestesenter

Mai 2015

NOKUT

Tilbyder/Utdanningssted:	Norsk hestesenter
Utdanningstilbudets navn:	Ridelærer II og ridelærer III
Nivå/fagskolepoeng:	5.2
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Annie Gamborg Nina Braaten
Dato for vedtak:	27. mai 2015
NOKUTs saksnummer	14/498

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om vesentlig endring av et allerede godkjent utdanningstilbud. Søknaden blir sendt videre for vurdering som foretas av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot faglige krav i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 – 3-8.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Annie Gamborg
- Nina Braaten

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 2 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

NOKUT, 27. mai 2015

Terje Mørland

direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	Sakkyndig vurdering av utdanningene	1
2.1	Oppsummering	1
2.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
2.3	Læringsutbytte (§ 3-2).....	3
2.4	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	6
2.5	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4).....	8
2.6	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	8
2.7	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	9
3	Tilsvarsrunde	10
3.1	Søkerens tilbakemelding.....	11
3.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	13
3.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	15
4	Vedtak	15
5	Dokumentasjon	16
	Vedlegg 1:.....	17

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Norsk Hestesenter (NHS) søkte NOKUT 15. september 2014 om vesentlig endring for fagskoleutdanningene *ridelærer II* og *ridelærer III*. Det søkes om å forlenge *ridelærer II* fra 60 til 90 fagskolepoeng og *ridelærer III* fra 90 til 120 fagskolepoeng. Det legges inn praksis i *ridelærer II*. Utdanningene bygger på *ridelærer I*, men omfanget at denne utdanningen skal fortsatt være på 30 fagskolepoeng.

Søker har allerede seks godkjente fagskoleutdanninger:

- Galopptrener (30 fagskolepoeng)
- Ridelærer (I) (30 fagskolepoeng)
- Ridelærer (II) (60 fagskolepoeng)
- Ridelærer (III) (90 fagskolepoeng)
- Travtrener (30 fagskolepoeng)
- Travtrener (60 fagskolepoeng)

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.nhest.no. Tilbyder gir informasjon om utdanningen de har søkt endring for på hjemmesidene. Informasjonen er i samsvar med søknadens innhold og godkjenningsstatus i NOKUT. Det som står på hjemmesidene om tidligere godkjente utdanninger og opptakskrav til utdanningene stemmer med informasjonen NOKUT har. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

2 Sakkyndig vurdering av utdanningene

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften. I og med at dette er søknader om vesentlige endringer, er det utvalgte krav fra fagskoletilsynsforskriften som blir vurdert av de sakkyndige.

2.1 Oppsummering¹

Norsk Hestesenter søker om å forlenge *ridelærer II* fra 60 til 90 fagskolepoeng og *ridelærer III* fra 90 til 120 fagskolepoeng. Det legges inn praksis i *ridelærer II*, og det er flyttet noen temaer fra *ridelærer I* til *ridelærer II* og *III*, men *ridelærer I* skal fortsatt ha et omfang på 30 fagskolepoeng. I og

¹ Manglene som er påpekt av de sakkyndige i oppsummeringen ble rettet opp i tilsvarsrunden, med unntak av læringsutbyttebeskrivelsene som fortsatt må bearbeides om de skal være i tråd med Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. I tilleggsvurderingen anbefaler de sakkyndige at NOKUT likevel fatter positivt vedtak i saken ettersom utdanningene allerede er godkjent og endringene er til det positive for utdanningene.

med at deler av temaer er flyttet fra *ridelærer I* til *ridelærer II* og *III*, må de sakkyndige vurdere endringene i alle de tre utdanningene.

Studieplanen for utdanningene er oversiktlig med et innhold og emner som er relevant for læringsutbyttet. Det er noen mangler i læringsutbyttebeskrivelsene. Dette gjelder spesielt kravene til utforming i henhold til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Vi stiller oss positive til at det legges inn praksis i utdanningen, og vi mener dette bidrar til å styrke yrkesrelevansen. Vi anbefaler at tilbyder vurderer å innføre praksis i *ridelærer I* og forlenge praksisperioden i *ridelærer II*. Tilbyder må legge frem samarbeidsavtale/intensjonsavtaler med aktuelle praksissteder. Det må gjøres noen mindre endringer før vi kan anbefale å godkjenne søknaden.

2.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.2.1 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Det er lagt ved en mal for avtale mellom praksissted og Norsk Hestesenter (NHS). Vi mener avtalen sikrer kvaliteten på praksisstedet, kompetansen til praksisveileder og at den stiller krav til oppfølging fra NHS.

Det er lagt ved en praksisplan hvor læringsutbyttet for praksisperioden, omfang og arbeidskrav er beskrevet. I tillegg er det lagt ved skjemaer for veiledning, veiledningslogg, vurdering av praksis og melding om fare for ikke bestått praksis. Vi forutsetter at dette er dokumenter som ligger ved avtalen om praksis.

I avtalen er det lagt opp til en sluttevaluering med en individuell samtale mellom veileder og student. Praksisstedet skal være kvalitetssikret i avtalen mellom praksissted og NHS/studenten. Praksisstedet holder en daglig/ukentlig evaluering av studenten. I avtalen er det beskrevet at NHS har ansvaret for å følge opp studenter i praksisperioden, og dette gjøres gjennom dialog med praksissted. Det skal fremkomme av avtalen om partene holder en telefondialog eller om det er nødvendig med besøk fra faglærer ved NHS.

Det er ikke lagt ved intensjonsavtaler eller samarbeidsavtaler for aktuelle praksissteder. Det må fremkomme av samarbeidsavtalen/ intensjonsavtalen at praksisinstitusjonen har lest praksisavtalen, da denne viser hvilke forventninger fagskolen har til praksisinstitusjonen.

NHS må legge frem samarbeidsavtale/intensjonsavtaler med aktuelle praksissteder.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- legge frem samarbeidsavtale/intensjonsavtaler med aktuelle praksissteder
- la det fremkomme om lærer fra NHS skal besøke praksisstedet eller om oppfølgingen skjer på andre måter

2.2.2 Arbeidsmengde for studentene

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Vurdering

Det totale antallet arbeidstimer er ifølge studieplanen:

- *Ridelærer I*: 804 arbeidstimer med et omfang på 30 fagskolepoeng over et halvt år.
- *Ridelærer II*: 2568 arbeidstimer med et omfang på 90 fagskolepoeng over ett og et halvt år.
- *Ridelærer III*: 3392 arbeidstimer med et omfang på 120 fagskolepoeng over to år.

Utdanningenes omfang er angitt til å ligge innenfor rammen av 1500-1800 arbeidstimer per år.

Det er oppgitt i innledningen til studieplanen at 50 % av undervisningen er lærerstyrt, unntatt for emnet Ridning med ridelære hvor lærerstøttet undervisning er på 80 % og selvstudium/egenaktivitet er på 20 %. Fôring og stell av ridehester er beregnet til fem timer i uken.

Vi mener den oppgitte arbeidsmengden er realistisk, og fordeling av lærerstyrt undervisning og selvstudier synes god.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.3 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

2.3.1 NOKUTs administrative beskrivelse

NHS tilbyr tre ulike utdanninger som må ha sine egne læringsutbyttebeskrivelser. Siden utdanningen på 120 fagskolepoeng inneholder utdanningen på 90 fagskolepoeng, og utdanningen på 90 fagskolepoeng inneholder utdanningen på 30 fagskolepoeng, vil det være en tett sammenheng mellom de tre. Tilbyder har forsøkt å uttrykke dette ved å markere hver deskriptor med når i utdanningen man er forventet å oppnå innholdet i den. Dette kan være et nyttig verktøy for tilbyder selv, men i selve læringsutbyttebeskrivelsen fremstår det som forstyrrende. Det er heller ikke helt konsekvent gjort. Tilbyder bør fjerne informasjon som ikke har med hva kandidatene skal, vet, kan og er i stand til å gjøre, og heller få fram sammenhengen mellom de tre utdanningene i emnebeskrivelsene.

Læringsutbyttebeskrivelsene for alle tre utdanningene er delt inn i kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. I de to lengste utdanningene er deskriptorene fra NKR i hovedsak dekket, men det er noe uklart om *ridelærer II* er ment å være fagskole 1 eller fagskole 2. I tillegg er det både i *ridelærer I* og *ridelærer III* behov for endringer for å sikre at nivået er beskrevet riktig. *Ridelærer I* har større mangler enn de to andre utdanningene. Beskrivelsene er for det meste fagspesifikke og konkretisert godt, men enkeltdeskriptorer bør utvikles videre for å knytte dem tettere til faget. Tilbyder har i de to lengste utdanningene delt opp mange av deskriptorene i flere punkter. Dette gjør læringsutbyttebeskrivelsen detaljert og konkret, men det kan også gjøre at den blir mindre egnet som kommunikasjonsverktøy.

Læringsutbyttebeskrivelsen for hver utdanning er her beskrevet mer detaljert.

Ridelærer III

Utdanningen er på 120 fagskolepoeng, og skal ligge på nivå 5.2.

Læringsutbyttebeskrivelsen mangler flere av deskriptorene fra NKR, og viktige deler av andre deskriptorer er ikke tatt med. Fra kunnskaper mangler «har innsikt i egne utviklingsmuligheter». Det er ikke gitt noen begrunnelse for at denne ikke er relevant. Tilbyder oppgir at kandidatene skal kunne vurdere eget arbeid i forhold til normer, lover, forskrifter og regelverk. Det kommer ikke tydelig frem hva tilbyder mener er relevante normer og krav. Fra ferdigheter mangler deskriptoren som handler om å kartlegge en situasjon, identifisere problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak.

Det er også deler av deskriptorer som er lite tydelige under ferdigheter, herunder å kunne justere sin faglige utøvelse under veiledning, henviser til informasjon og vurdere relevansen for en yrkesfaglig problemstilling.

Under generell kompetanse mangler det også deskriptorer. Å kunne utføre arbeidet etter utvalgte målgruppers behov, og å bygge relasjoner med fagfeller og på tvers av fag er ikke synlige. Tilbyder nevner for så vidt «ulike målgrupper», men i sammenhengen å utveksle synspunkter med andre om dette. Dermed kommer det ikke klart frem hvilke målgrupper det er snakk om, eller at arbeidet kandidatene gjør skal tilpasses disse sine behov. Det er også uklart hva det betyr at kandidatene skal bidra til organisasjonsutvikling i hestebransjen generelt. Det vil være hensiktsmessig å ta inn deskriptorene som mangler og konkretisere dem slik at de tydelig beskriver faglig utbytte, eller begrunne hvorfor de ikke er relevante i utdanningen. En opprydding i uklarheter og justering i læringsutbyttebeskrivelsen vil bidra til at hele innholdet i deskriptorene dekkes.

Det oppstår også noen uklarheter gjennom at nivåbestemmende ord blir blandet sammen. I alle tre utdanningene er det oppgitt at kandidatene skal ha «innsikt i hestens atferd, fysiologi, anatomi, de vanligste sykdommer og behandlingsformer, samt fôringslære». Å ha innsikt er på et høyere nivå enn å ha kunnskaper om. Det virker ambisiøst at kandidatene, selv etter den toårige utdanningen, skal ha innsikt i alle disse temaene, selv om temaene i seg selv fremstår som svært relevante. Dette problemet med nivå blir dermed enda større i beskrivelsene av *ridelærer II* og *ridelærer I*. Ved å gå gjennom alle tre læringsutbyttebeskrivelsene og vurdere om nivåbestemmende ord som «kjennskap til», «kunnskap om» og «innsikt i» er brukt bevisst, og eventuelt endre dem, vil det være større mulighet for at de signaliserer riktig nivå.

Flere av deskriptorene er delt opp i flere punkter. Dette gjør på den ene siden at læringsutbyttebeskrivelsen blir tydelig på kunnskapene kandidatene skal ha. Samtidig gjør det

læringsutbyttebeskrivelsen omfattende. Dette kan gjøre læringsutbyttebeskrivelsen tunglest. Læringsutbyttebeskrivelsen kan gjøres mer kortfattet, ved å ikke dele deskriptorene i punkter.

Ridelærer II

Ridelærer II skal utvides fra 60 til 90 fagskolepoeng. For utdanninger som er på 90 fagskolepoeng, skal tilbyder selv velge om utdanningen ligger på nivå 5.1 eller 5.2, og begrunne dette i søknaden. Det er ikke oppgitt i studieplan eller søknad hvilket nivå denne utdanningen skal ligge på. Ut ifra læringsutbyttebeskrivelsen er det heller ikke helt klart om tilbyder mener at utdanningen skal være Fagskole 1 eller Fagskole 2. Det er flere deskriptorer i beskrivelsen som hører til nivå 5.2, men det er også noen som mangler helt, og noen som bare hører hjemme på 5.1. Det er mulig at dette er en god måte å beskrive en utdanning på 90 fagskolepoeng på, men det er vanskelig å vurdere om nivået er beskrevet riktig når tilbyder ikke har angitt nivået de sikter mot. Tilbyder må oppgi hvilket nivå utdanningen er tenkt å ligge på, og begrunne hvordan sammensetningen av deskriptorer fra 5.1 og 5.2 til sammen utgjør dette nivået. Dersom deskriptorer skal utelates fra 5.2-deskriptorene for å vise at kandidatene ikke er på samme nivå som etter den toårige utdanningen, skal tilbyder begrunne sammenhengen.

Se også beskrivelsen av læringsutbyttebeskrivelsen for *ridelærer III*, særlig om nivåbeskrivende ord.

Ridelærer I

Som i de to andre læringsutbyttebeskrivelsene har tilbyder langt på vei konkretisert deskriptorene og gjort innholdet faglig, men denne beskrivelsen er i større grad enn de to andre preget av manglende deskriptorer og feil bruk av nivåbestemmende ord.

Under kunnskaper skulle det ha gått frem at kandidatene har innsikt i relevant regelverk, standarder, avtaler og krav til kvalitet. Det kommer heller ikke frem at kandidatene har bransjekunnskap og kjennskap til yrkesfeltet, eller at de forstår egen bransje i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv.

Når det gjelder ferdigheter, mangler deskriptorer som handler om å finne informasjon som er relevant for en yrkesfaglig problemstilling, og at de skal kunne kartlegge en situasjon, identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak.

Fra generell kompetanse mangler flere deskriptorer, og det går derfor ikke frem at kandidatene skal ha forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper og ha utviklet en etisk grunnholdning. Deskriptorene som handler om relasjoner og målgrupper er heller ikke tatt med, og det er ikke synlig at de skal kunne utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester av relevans for yrkesutøvelsen.

I tillegg til at mange deskriptorer mangler, er mange nivåbestemmende ord, særlig under ferdigheter, hentet fra nivå 5.2. På 5.1 (Fagskole 1) skal kandidatene for det meste kunne anvende kunnskap, mens det på Fagskole 2 er forventet at man også kan gjøre rede for valg man tar for å løse en oppgave eller et problem. For denne utdanningen er det konsekvent beskrevet at kandidatene kan gjøre rede for eller reflektere over utøvelsen. Under kunnskaper er det oppgitt at de skal kunne vurdere sine yrkesfaglige kunnskaper. Under generell kompetanse er en hel deskriptor hentet fra nivå 5.2: «kan utveksle synspunkter med andre [...] og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis».

Se også beskrivelsen av læringsutbyttebeskrivelsen for *ridelærer III*, særlig om nivåbeskrivende ord.

2.3.2 Sakkyndiges vurdering

Vi har ikke forutsetninger for å vurdere om læringsutbyttebeskrivelsen er i henhold til NKR, men vi sier oss enig i NOKUTs beskrivelse av læringsutbyttebeskrivelsene. Tilbyder må ta inn deskriptorene som mangler og konkretisere dem slik at de tydelig beskriver faglig utbytte, eller begrunne hvorfor de ikke er relevante i utdanningen. Tilbyder må beskrive utdanningene på rett nivå i NKR, og det må oppgis hvilket nivå *ridelærer II* skal ligge på. I tillegg må tilbyder gå gjennom alle tre læringsutbyttebeskrivelsene og vurdere om nivåbestemmende ord er brukt bevisst, og eventuelt endre dem slik at de signaliserer riktig nivå.

Vi mener også at tilbyder må sørge for at læringsutbyttet er beskrevet på et realistisk nivå. Et viktig punkt er at det ikke er realistisk at kandidaten etter en utdanning på 30 fagskolepoeng skal ha «innsikt i hestens atferd, fysiologi, anatomi, de vanligste sykdommer og behandlingsformer, samt føringslære». Det vil være mer realistisk at studenten har *kunnskap* om dette, da kunnskap ligger på et lavere nivå i NKR.

Konklusjon

Læringsutbyttebeskrivelsene er ikke i tråd med NKR.

Tilbyder må

- ta inn deskriptorene som mangler for *ridelærer I* og *III* og konkretisere dem slik at de tydelig beskriver faglig utbytte, eller begrunne hvorfor de ikke er relevante i utdanningene
- gå gjennom alle de tre læringsutbyttebeskrivelsene og vurdere om nivåbestemmende ord er brukt bevisst, og eventuelt endre dem slik at de signaliserer riktig nivå
- oppgi hvilket nivå *ridelærer II* er tenkt å ligge på, begrunne valget og utformingen av læringsutbytte og valg av deskriptorer
- beskrive *ridelærer I* på nivå 5.1

Tilbyder bør

- rydde opp i uklarheter og justere læringsutbyttebeskrivelsene slik at de dekker hele innholdet i deskriptorene bedre
- vurdere å gjøre læringsutbyttebeskrivelsen mer kortfattet, ved å ikke dele opp deskriptorene

2.4 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

2.4.1 Utdanningens innhold og emner

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.
(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte. |
|--|

Vurdering

I søknaden er det oppgitt at det søkes endring i *ridelærer II* og *II*. Det er også gjort endringer i *ridelærer I*.

For *ridelærer I* er «tilpassing av ridning til elever som trenger tilrettelagt undervisning» flyttet til *ridelærer II*. «Innføring i økonomi» er flyttet fra *ridelærer I* til *ridelærer III*.

En vesentlig endring for *ridelærer II* er at utdanningen utvides fra 60 til 90 fagskolepoeng, og det legges inn en praksisperiode på seks uker.

For *ridelærer III* er det oppgitt at økonomi er konsentrert til denne utdanningen og at dette faget er samlet sammen med andre fagområder i et større emne.

Vi mener det er svært positivt at det legges inn praksis i *ridelærer II* utdanningen, og at dette bidrar til å gjøre utdanningen mer yrkesrettet. Etter vår oppfatning kunne gjerne praksisperioden være lenger enn seks uker. I tillegg anbefaler vi at det legges inn praksis også i *ridelærer I*, slik at studentene får en bedre forståelse av hva som vil forventes i arbeidslivet. Deler av tidligere emner er flyttet fra *ridelærer I*, så det kan være rom og mulig for å få til en praksisperiode også i denne utdanningen.

Vi vurderer at innholdet i utdanningene er egnet for å oppnå læringsutbyttene. Emnene er godt beskrevet, og det faglige innholdet bidrar til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere å forlenge praksisperioden i *ridelærer II* og å innføre praksis i *ridelærer I*.

2.4.2 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Det er gjort endringer i studieplanene. Det er levert en studieplan som omhandler alle tre utdanningene. Det er oppgitt navn, omfang og læringsutbytte for hver av utdanningene og for hvert enkelt emne. Det er også oppgitt hvilke undervisningsformer og vurderingsordninger som benyttes i de ulike emnene, og for hver av utdanningene er det oppgitt litteraturliste. Vi finner studieplanen oversiktlig og ryddig.

Det er ikke oppgitt opptakskrav til utdanningen. Tilbyder må sette inn opptakskravene i studieplanen.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sette inn opptakskravene i studieplanen.

2.5 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

2.5.1 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

Det er oppgitt at det benyttes en rekke ulike læringsaktiviteter, som teoretisk gjennomgang av fagstoff, bruk av video og demonstrasjonsfilmer, loggføring av utførte øvelser, forelesinger, gruppeoppgaver og praktisk trening. Arbeidskravene varierer mellom innlevering av skriftlige arbeider som loggbøker, caseoppgave, praktiske oppgaver og muntlige fremføringer. Vi finner at arbeids- og undervisningsformene er varierte og godt egnet for å oppnå læringsutbyttet.

For praksis er det beskrevet at studentene blir delt i to praksisgrupper. Mens den ene gruppen får opplæring ved NHS, er den andre gruppen i praksis. Studentene skal i praksis benytte ulike observasjonsmetoder for å observere praksisveileder og eventuelle medstudenter. Videre skal studenten planlegge, begrunne og gjennomføre opplæringsøkter, levere refleksjonsoppgaver, føre logg og levere observasjonsoppgaver.

Studenten bør i tillegg til observasjon også få øve mer på å planlegge og gjennomføre undervisning samt andre praktiske relevante arbeidsoppgaver. Det er positivt at det legges opp til at studenten skal kunne planlegge, begrunne og gjennomføre konkrete opplæringsøkter og at han skal kunne motta veiledning og håndtere tilbakemeldinger. Det kreves mye øvelse i dette for å kunne bli en god ridelærer. Vi anbefaler derfor at NHS vurderer å forlenge praksisperioden.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere å forlenge praksisperioden.

2.6 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

2.6.1 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Vurdering

Det er oppgitt at praksisveileder må ha utdanning minst på det nivået, og innenfor det samme utdanningsområdet studenten er i ferd med å gjennomføre. Det er ikke stilt krav til hvor lang arbeidserfaring praksisveileder skal ha. Vi mener praksisveileder bør ha mye arbeidserfaring innen fagfeltet, minst tre år sammenhengende. I tillegg bør det sikres at praksisveileder har høyeste autorisasjon i trenerutdannelsen til Norsk Rytterforbund (NRYF), eller tilsvarende.

I praksisavtalen er det oppgitt at praksisopplæringen skal være veiledet, variert og vurdert. Det er praksisveileder som har ansvar for veiledning og vurdering. Det er derfor viktig at praksisveileder har kompetanse i å vurdere, og har en forståelse for karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis. Det er tilbyders ansvar å sikre at de eksterne praksisveilederne har den tilstrekkelige kompetansen. I praksisavtalen fremkommer det at NHS har ansvaret for å sørge for at praksisveiledere får nødvendig informasjon og kompetanse i forkant av praksisperioden.

Konklusjon

Ja kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- kreve at praksisveileder har minst tre års sammenhengende erfaring
- sikre at praksisveileder har høyeste autorisasjon i trenerutdannelsen til Norsk Rytterforbund (NRYF), eller tilsvarende

2.7 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningene anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må

- legge frem samarbeidsavtale/intensjonsavtaler med aktuelle praksissteder
- ta inn deskriptorene som mangler for *ridelærer I* og *III* og konkretisere dem slik at de tydelig beskriver faglig utbytte, eller begrunne hvorfor de ikke er relevante i utdanningene
- gå gjennom alle tre læringsutbyttebeskrivelsene og vurdere om nivåbestemmende ord er brukt bevisst, og eventuelt endre dem slik at de signaliserer riktig nivå oppgi hvilket nivå *ridelærer II* er tenkt å ligge på, begrunne valget og utformingen av læringsutbytte og valg av deskriptorer
- beskrive *ridelærer I* på nivå 5.1 i NKR
- sette inn opptakskravene i studieplanen

Tilbyder bør

- rydde opp i uklarheter og justere læringsutbyttebeskrivelsene slik at de dekker hele innholdet i deskriptorene bedre
- vurdere å gjøre læringsutbyttebeskrivelsen mer kortfattet, ved å ikke dele opp deskriptorene
- vurdere å forlenge praksisperioden i *ridelærer II* og å innføre praksis i *ridelærer I*
- kreve at praksisveileder har minst tre års sammenhengende erfaring
- sikre at praksisveileder har høyeste autorisasjon i trenerutdannelsen til Norsk rytterforbund (NRYF) eller lignende

3 Tilsvaarsrunde

NOKUT mottok 20. april 2015 tilbakemelding fra søkeren, på de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport.

Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

3.1 Søkerens tilbakemelding

TILSVAR TIL UTKAST TIL SAKKYNDIG RAPPORT

Saksnr. 14/498

Vi viser til tilbakemelding fra sakkyndig komite på søknad om godkjenning av fagskoleutdanning, Ridelærerutdanning, Ridelærer 1, 30 fagskolepoeng, Ridelærer 2, 90 fagskolepoeng og Ridelærer 3, 120 fagskolepoeng fra Stiftelsen Norsk Hestesenter.

Vi ser at de sakkyndige har påpekt forhold som vi er enige i og har rettet opp. Til noen av påpekningene fra komiteen har vi kommentarer.

Vi vil her gi tilsvaret til de punkter som er påpekt i rapporten.

Pkt. 2.2.1 Praksisavtaler

I tillegg til praksisplan og partneravtale har vi som komiteen etterlyser utviklet en intensjonsavtale/samarbeidsavtale med aktuelle praksissteder. Vi har vedlagt fem underskrevne avtaler. Dette er en overdekning siden studentene ikke utplasseres samtidig og fire av praksisstedene har bekreftet at de kan ta imot to studenter samtidig.

Lærer fra NHS besøker hvert praksissted en gang i løpet av praksisperioden. Dersom det oppstår problemer i løpet av perioden, kan det avlegges flere besøk. Oppfølgingen mellom NHS og praksisveileder/student skjer for øvrig pr. telefon, mail eller via Fronter. Dette er skrevet inn i partneravtalen.

Pkt 2.3.1

Komiteen skriver:

- ta inn deskriptorene som mangler for ridelærer 1 og 3 og konkretiser dem slik at de tydelig beskriver faglig utbytte eller begrunn hvorfor de ikke er relevante i utdanningene
- gå gjennom alle tre læringsutbyttebeskrivelsene og vurder om nivåbestemmende ord er brukt bevist, og eventuelt endre dem slik at de signaliserer riktig nivå
- oppgi hvilket nivå ridelærer 2 er tenkt å ligge på, begrunn valget og utformingen av læringsutbytte og valg av deskriptorer
- beskriv ridelærer 1 på nivå 5.1

Ridelærer 1. Nivå 5.1

Under kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse er de deskriptorer som manglet tatt inn. I tillegg er de nivåbestemmende ord fra 5.2 tatt ut. Vi har også under kunnskaper endret innsikt i hestens adferd, fysiologi, anatomi osv. til kunnskaper om. Endringen er skjedd etter merknader fra komiteen. Når det gjelder HMS, øvrige kvalitetskrav herunder Bransjestandard for hest har vi benyttet deskriptoren «innsikt» fordi dette fagområdet behandles på R1 under emne 2 stalldrift. Dette behandles ikke verken på R2 eller R3.

Læringsutbyttebeskrivelsene for R 1 er nå kun på nivå 5.1.

Ridelærer 2. Nivå 5.2

Denne utdanningen er på nivå 5.2. Ridelærer 2 er utvidet fra 60 til 90 fagskolepoeng, og vi finner noen av de samme emnene som på R1. Det gjelder ridedisiplinene og pedagogikk. For alle emnene er det naturlig at nivået løftes opp til nivå 5.2 hvor det vektlegges at studentene skal kunne vurdere eget arbeid, ha innsikt i egne utviklingsmuligheter, kunne gjøre rede for faglige valg, reflektere over

faglig utøvelse, finne fram til og henvise til informasjon og fagstoff, planlegge og gjennomføre yrkesrettede arbeidsoppgaver, utveksle synspunkter med andre og bidra til organisasjonsutvikling. Både studentpraksis og prosjektoppgave er sentrale emner i R2 og begge disse emnene inneholder stor grad av refleksjon og vurdering. Vi mener derfor at R2 bør ligge på nivå 5.2 i NQR.

Punkt 2.4.2 Studieplanen

Opptakskravene må i settes inn i studieplanen ifølge merknadene fra komiteen. Dette finnes på s. 3 i planen hvor opptakskrav og realkompetansevurdering er oppgitt.

2.7 Konklusjon etter sakkyndiges vurdering

Må punktene:

- Samarbeidsavtaler/intensjonsavtaler med aktuelle praksissteder er vedlagt
- Deskriptorer for ridelærer 1 og 3 er gjennomgått og de som mangler er tatt inn og konkretisert
- Alle tre læringsutbyttebeskrivelsene er gjennomgått på nytt slik at de skal signalisere riktig nivå for ridelærer 2
- Ridelærer 1 er beskrevet på nivå 5.1 i NQR
- Opptakskravene står i planen på s. 3

Bør punktene:

- uklarheter og justering av læringsutbyttebeskrivelsene slik at de dekker hele innholdet i deskriptorene er det ordnet opp i
- læringsutbyttebeskrivelsene er gjort mer kortfattede ved at vi ikke har delt opp deskriptorene
- å vurdere å forlenge praksis på ridelærer 2 og innføre praksis i ridelærer 1 vil vi vurdere etter å ha høstet erfaring med praksis i utdanningen
- i partnerplanen har vi innarbeidet at praksisveileder skal ha minimum 3 års sammenhengende praksis etter fullført utdanning
- når det gjelder utdanning, så har vi i partnerplanen innarbeidet at praksisveileder må ha utdanning minst på det nivået og på det utdanningsområdet som studentene er i prosess med å gjennomføre. Dette er i samsvar med de krav som stilles for tilsetning i stilling ved NHS og de samme krav gjelder også for sensorer. I tillegg er det krav til PPU og digital kompetanse. Annen relevant utdanning kan være aktuell slik som beriderutdanning eller høyeste autorisasjon i trenerutdannelsen til Norges Rytterforbund.

Starum 13.04.15

Arne Amlien

rektor

3.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Vurdering av tilsvar til punkt 2.2.1 Praksisavtaler

Krav i sakkyndiges utkast til rapport: *Tilbyder må*

- *legge frem samarbeidsavtale/intensjonsavtaler med aktuelle praksissteder*
- *la det fremkomme om lærer fra NHS skal besøke praksisstedet eller om oppfølgingen skjer på andre måter*

Det fremgår nå av malen for praksisavtale at NHS «skal avlegge et besøk til de ridesentrene som har studenter i praksis».

Tilbyder har også vedlagt intensjonsavtale inngått med aktuelle praksissteder (Moss Rideklubb, Gjøvik Rideskole AS, Narvik Rideskole Skjomen AS, Torvastad Ridesenter og Trivselsstallen). Det fremgår av avtalene at samarbeidspartneren har lest praksisavtalen som beskriver hvilke forventninger fagskolen har til praksisinstitusjonen. Vi vil imidlertid påpeke at vi gjerne skulle sett at NHS hadde hatt avtaler med flere praksissteder rundt om i landet og satt disse opp på en liste som studentene selv kunne velge blant. Vi anbefaler derfor at NHS inngår avtaler med flere praksissteder rundt om i landet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør inngå avtaler med flere praksissteder rundt om i landet.

Vurdering av tilsvar til punkt 2.3 Læringsutbytte

Krav i sakkyndiges utkast til rapport: *Tilbyder må*

- *ta inn deskriptorene som mangler for ridelærer I og III og konkretiser dem slik at de tydelig beskriver faglig utbytte eller begrunne hvorfor de ikke er relevante i utdanningene*
- *gå gjennom alle de tre læringsutbyttebeskrivelsene og vurdere om nivåbestemmende ord er brukt bevisst, og eventuelt endre dem slik at de signaliserer riktig nivå*
- *oppgi hvilket nivå ridelærer II er tenkt å ligge på, begrunne valget og utformingen av læringsutbytte og valg av deskriptorer*
- *beskrive ridelærer I på nivå 5.1*

NHS har gjort forbedringer i læringsutbyttebeskrivelsene for de tre utdanningene. Imidlertid er det fortsatt en del mangler i disse. Hovedsakelig gjelder dette deskriptorer/kulepunkt fra NKR som mangler i beskrivelsene. Vi gjør oppmerksom på at matrisen/tabellen i NKR har noen tomme ruter på nivå 5.2. I de tilfellene hvor forventet læringsutbytte er beskrevet på nivå 5.1, men etterfulgt av en tom rute på nivå 5.2, skal beskrivelsen fra nivå 5.1 gjelde på begge delnivåene. Dette gjelder følgende deskriptorer/beskrivelser: «har bransjekunnskap og kjennskap til yrkesfeltet» og «kan oppdatere sin

yrkesfaglige kunnskap» under *kunnskap*, «kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak» under *ferdigheter*, og «kan utføre arbeidet etter utvalgte målgruppers behov» og «kan bygge relasjoner med fagfeller og på tvers av fag, samt med eksterne målgrupper» under *generell kompetansen*. Disse beskrivelsene for Fagskole 1 skal altså også gjelde på Fagskole 2.

Vurdering av læringsutbyttebeskrivelsen for *ridelærer I*

Beskrivelsen er i tråd med NKR, men vi kan ikke finne et kulepunkt som tilsvarer følgende beskrivelse/deskriptor i NKR: «kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og tjeneste av relevans for yrkesutøvelsen». I tillegg bør følgende kulepunkt gjøres mer konkrete, ved å presisere hva «aktuelle spesialfelt» og «ulike målgrupper» vil si for denne utdanningen: «kan finne informasjon og fagstoff innenfor aktuelle spesialfelt og benytte dette» og «kan utføre arbeidet på grunnlag av uttrykte behov fra ulike målgrupper og bidra til samarbeid med private og offentlige aktører».

Vurdering av læringsutbyttebeskrivelsen for *ridelærer II*

Beskrivelsen er ikke i tråd med NKR fordi den mangler kulepunkt som tilsvarer følgende deskriptorer/beskrivelser i NKR: «kan kartlegge en situasjon, identifisere problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak», «kan utføre arbeidet etter utvalgte målgruppers behov», «kan bygge relasjoner med fagfeller og på tvers av fag, samt med eksterne målgrupper» og «kan bidra til organisasjonsutvikling» (nivå 5.2) *eller* «kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjeneste av relevans for yrkesutøvelsen» (nivå 5.1). Det fremgår at kandidatene «kan planlegge og gjennomføre yrkesrettede arbeidsoppgaver og prosjekter alene og som deltaker i gruppe», men det bør også fremgå at kandidatene kan planlegge og gjennomføre disse oppgavene «i tråd med etiske krav og retningslinjer», slik det er forventet på nivå 5.2 i NKR. NHS bør også vurdere å konkretisere dette og følgende kulepunkt som nå er ganske generelt formulert: «kan vurdere eget arbeid i praksis i forhold til gjeldende krav», «kjenner til ridelæreryrkets egenart og plass i samfunnet» og «har innsikt i egne utviklingsmuligheter knyttet til ridelærerprofesjonen».

Vurdering av læringsutbyttebeskrivelsen for *ridelærer III*

Beskrivelsen er ikke i tråd med NKR fordi den mangler kulepunkt som tilsvarer følgende deskriptorer/beskrivelser i NKR: «kan kartlegge en situasjon, identifisere problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak», «kan utføre arbeidet etter utvalgte målgruppers behov», «kan bygge relasjoner med fagfeller og på tvers av fag, samt med eksterne målgrupper» og «kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innenfor bransjen/yrket». I tillegg er det uklart om følgende kulepunkt «kan vurdere sin yrkesfaglige kunnskap innenfor ridelære og ridning på bakgrunn av yrkets tradisjoner og plass i samfunnet» skal tilsvare beskrivelsen «har innsikt i egne utviklingsmuligheter» i NKR. Dette bør fremgå tydeligere. NHS bør også vurdere å konkretisere det første kulepunktet under *kunnskaper* slik at det blir tydeligere hva slags normer, lover, forskrifter og regelverk som er aktuelle. Det fremgår at kandidatene kan «reflektere over egen faglig utøvelse» i og med kulepunktet «kan reflektere over anvendelse av ulike pedagogiske metoder innen ridning og rideopplæring alt etter deltakernes forutsetninger», men det bør også fremgå at kandidatene «kan justere denne [faglige utøvelsen] under veiledning», slik det er forventet på nivå 5.2 i NKR.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte, men vi forutsetter at tilbyder fortsetter arbeidet med å forbedre læringsutbyttebeskrivelsene slik at alle deskriptorene/beskrivelsene fra NKR blir ivaretatt.

Vurdering av tilsvar til punkt 2.4.1 Studieplanen

Krav i sakkyndiges utkast til rapport: *Tilbyder må sette inn opptakskravene i studieplanen.*

Opptakskrav er nå satt inn i studieplanen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales godkjent.

I og med at dette er en søknad om vesentlig endring av allerede godkjente utdanninger, og vi ser at endringene er til det positive for utdanningene, anbefaler vi ikke avslag på søknaden selv om ett av kravene (læringsutbytte) fortsatt ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte. Vi forutsetter at tilbyder jobber videre med læringsutbyttebeskrivelsene for å sikre at alle deskriptorene/beskrivelsene fra NKR er ivaretatt. I tillegg anbefaler vi at tilbyder inngår avtaler med flere praksissteder rundt om i landet.

4 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser de faglige kravene for godkjenning av vesentlig endring av utdanningene *ridelærer I*, 30 fagskolepoeng, *ridelærer II*, nå 90 fagskolepoeng og *ridelærer III*, nå 120 fagskolepoeng, stedbaset undervisning, ved Norsk hestesenter som oppfylt. NOKUT godkjenner derfor utdanningene.

Vi forutsetter at tilbyder jobber videre med læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningene *ridelærer II* og *ridelærer III* for å sikre at alle de aktuelle beskrivelsene fra Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring blir ivaretatt.

Vedtaket gjelder utdanningene som er beskrevet i søknaden av 12. september 2014 og i tilsynsrapporten. Vedtaket gjelder for studiestedet Norsk hestesenter, Starum.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1) (heretter NOKUT-forskriften)

5 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 12. september 2015, NOKUTs saksnummer 14/498-1
- tilsvar datert 20. april 2015, NOKUTs saksnummer 14/498-10

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Trener 3, NRYF, Nina Braaten, daglig leder, eier Drøbak ridesenter**
Braaten har drevet profesjonelt med hest siden 1990. Hun eier og driver Drøbak Ridesenter, et av landets største ridesenter, med oppstalling av nesten 100 hester. Braaten har forskjellige verv i Norges Rytterforbunds regi. Blant annet har hun vært med i arbeidet med å danne trenerutdanningen til Norges Rytterforbund, og var der med i pilotgruppen helt fra trener 1 til og med trener 3. Braaten er selv trener 3, rytter, og kursholder for trenerutdanningen, og sitter i trenerkomiteen. Hun har i en årrekke vært landslagsrytter, både som junior, unge ryttere og nå de siste årene som senior.
- **Eksaminert trener fra DK, Annie Gamborg, daglig leder, eier, Grorud Gård**
Gamborg har sin utdanning som uteksaminert trener fra beriderutdanningen i regi av Dansk Rytterforbund. Dette er en fireårig trenerutdanning, som inneholder pedagogikk/undervisningslære. Hun har siden 2011 vært daglig leder ved Grorud Gård ridesenter. Her holder hun også et undervisningsopplegg for sine ansatte. Hun har tidligere arbeidet freelance som rideinstruktør, og som stallansvarlig og rideskoleinstruktør ved Det kongelige hoff / Norsk Folkemuseum.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.